СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 87. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 16. квітня 1931. VOL. XXXIX. No. 87. Jersey City, N. J., Thursday, April 16, 1931. THREE CENTS.

ВЕЛИКОДНА ПИСАНКА -- РІДНІЙ ШКОЛІ В КРАЮ.

УСПІХИ З ШІСТЬГОДИННИМ ДНЕМ ПРАЦІ

НЮ ЙОРК. — Люіс Дж. Бравн, президент „Ди Келоґ Компані", подає, що в його фабриці заведено шістьгодинний день праці. Фабрика функціонує цілу добу, а робітники працюють по 6 годин на чотири шихти. Але працюють без перерви на лонч.

Мимо зменшених годин праці, не зменшено заробітних платень. І виявилося, що компанія не тільки нічого не тратить на зменшених годинах праці й тих самих платнях, але навпаки — заробляє тепер більше ніж передше. Бравн твердить, що робітники працюють з більшим успіхом і випродуковують більше й краще. Крім того заощаджується богато й на тім, що нема ніяких перерв.

Бравн певний, що ціла промисловість застосує скорочений день праці, бо в цей спосіб буде можна позбутися скоро безробіття.

ЗАНЕПАД БІЛОЇ РАСИ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Стівен Доґен, директор „Інститут оф Інтернешенел Едюкейшен", говорив про цивілізацію майбутности.

Він каже, що упадок престіжу білої раси розпочався 1905 р., коли мала Японія осягнула побіду над російським кольосом. Друге пораження мала біла раса тоді, коли злегковажила собі проклямоване нею підчас світової війни право самовизначення народів. А тепер уже дійшло до того, що по китайських чи інших азійських містах видно білих людей, як жебрають по вулицях.

Доґен каже далі, що інші раси вже навчилися вживати зброї, бойкотувати товари білої раси і нищити її владу шляхом пасивного опору. Це все доведе до цілковитого зрівноправнення всіх рас світа.

МАЄМО 11,000,000, ЩО ТЕРПЛЯТЬ НУЖДУ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Ля Фолет критикував промову президента Гувера, яку він виголосив з нагоди нарад Американського Червоного Хреста. Ля Фолет каже, що це правда, що Червоний Хрест дав деяку допомогу потерпівшим від посухи, але зате не зробив нічого для 6,000,000 безробітних і 5,000,000 робітників, котрі тільки заняті час від часу.

Якщо тим людям не прийдеться з помічю, говорив Ля Фолет, то це доведе до національної катастрофи, бо фонди безробітних уже вичерпані.

ОХОРОНА ПРОТИ НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКІВ У ПРОМИСЛІ.

ОЛБАНІ. — Ґовернорови Рузвелтови предложено з боку „Лейбор Юніон Сейфті Коміті" проєкт охорони робітників перед нещасливими випадками при роботах.

Останного року згинуло 1,308 осіб при роботі наслідком нещасливих випадків. А 24,395 особам треба було признати відшкодовання, бо вони зістали цілковито нездібними до роботи, теж наслідком нещасливих випадків.

Проєкт передбачає комітети безпеченства, котрі розслідживатимуть кождий нещасливий випадок.

БАНКИРІ Й ЗНИЖЕННЯ ПЛАТЕНЬ.

АВҐУСТА (Джорджія). — Ром С. Стіфенсон, президент „Амерікен Бенкерс Асосіейшен", подає, що це не є правдою, будьто би банкирі були за зниження заробітних платень. Промисл знижує платні й то тоді, коли вложений капітал не приносить доходу.

ОСТЕРІГАЄ ПРОМИСЛ.

ВАШИНҐТОН. — Джеймс Кузенс, сенатор з Мишиґен, заявив промисловим лідерам, що коли вони не знайдуть способів на стабілізацію промислу й усунення безробіття, конгрес займеться цими справами і подбає про забезпечення безробітних.

НАЙБІЛЬШИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ — В ГІПОКРИЗІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Метю Вол, заступник президента Американської Федерації Праці, підніс у своїй промові до жінок, які стоять за ревізію прогибіційних законів, що прогибіція причинилася до виховання такого злочинного елементу, якого культурний світ досі не бачив. Вол назвав сухі закони „найбільшим експериментом на полі гіпокризії".

СТЕРЕЖУТЬ СІТИ ГОЛ.

НЮ ЙОРК. — Поліція стереже нюйорський історичний „Сіти Гол", бо одержала анонімне донесення, що хочуть його висадити в повітря, щоби в цей спосіб запротестувати проти заряду міста за його нечинність у допомоговій акції для безробітних.

20-МІЛІОНОВИЙ АВТОМОБІЛЬ ФОРДА.

ДІТРОЙТ. — Фордова автомобілева компанія випустила 20,000,000-вий автомобіль, який віддадуть до музею.

МОЖЛИВА ДИКТАТУРА В РУМУНІЇ.

Тітулеску все ще не може сформувати коаліційного кабінету з представників ріжних партій. Національно - селянська партія на чолі з Маню ще не дала ясної відповіди, чи вона пішле своїх представників до коаліційного уряду. Кажуть, що Тітулеску радить королеви утворити уряд по особистому виборі його членів, а потім розвязати парлямент й оголосити диктатуру.

ЗА ФАЛЬШУВАННЯ СТОЗОЛОТІВОК.

Львівський суд присяглих засудив Озіяша Айзенберґа зі Знесіння під Львовом на 4 роки, а Ізаака Зіцзамера з Руданець, львівського повіту, на 6 літ вязниці за фальшування 100-золотівок. Фальшівники попалися в руки влади так, що в Радехові на ярмарку Айзенберґ пускав фальшиві гроші в курс, за що його арештовано. Тоді він видав і свого спільника.

ЕКСПЛЬОЗІЯ СВІТЛЯНОГО ҐАЗУ В БОРИСЛАВІ.

В Бориславі, у склепі Антона Шустера експльодував дня 11-го березня ц. р. ґаз. Ґазові проводи не були щільно заткані і ґаз вибухнув підчас того, як один зі склепових клієнтів запалював необережно папіроску. Вибух ґазу здемолював внутрішнє урядження склепу. Три особи сильно попарені. Дві з них мусіли відвезти до лічниці. Матеріяльну шкоду оцінюють на кільканацять тисяч золотих.

ҐАНДІ НАДІНЕ НА СЕБЕ ШТАНИ.

Ґанді рішив для поїздки в Лондон на конференцію довкола круглого стола одягнути на себе штани. Як відомо, Індійці в себе дома ходять без штанів і зпочатку казали, що Ґанді поїде в національному убранні до Лондону й до Америки.

Таксамо кажуть, що він зголить пук вулосся на голові, який Індуси його секти носять на те, щоб на тім світі приятелі могли витягнути з пекла того, хто попаде туди.

ЧОТИРИ РОКИ ТЮРМИ ЗА ВБИВСТВО БАТЬКА.

Суд присяглих у Перемишлі засудив Романа Товарніцького на 4 роки тюрми за те, що убив свойого батька. Прокуратор і оборонець зголосили відклик від присуду.

ГАЛЬО — ГАЛЬО, ПОЛЬСЬКЕ РАДІО ВАРШАВА—ПОЗНАНЬ—КРАКУФ І. Т. Д.

В вівторок (10 березня) в ночі мали в одній варшавській реставрації трансмітували через радіо концерт оркестри Керасінського і Каташка. Після того, як спікер заповів концерт, один з реставраційних гостей крикнув до мікрофону: „Мам вас вшистків в д..," Веселого добродія вилеґітимували і виявилося, що був це жарт відомого варшавського інжиніра.

ЖИДІВКА З ПОЛЬЩІ ЦІСАРЕВОЮ.

Рахеля Бравер, дочка бідного Жида в Підкамені, була гарненькою, милою дівчинкою і в 1917 р. в ній залюбився російський полковник та взяв її з собою на Кавказ. Старий Бравер був лютий на свою Рахелю, що вона втікла з християнином, і вирікся її та прокляв. Але, як видно, батьківський проклін не завжди шкодить дочці, особливо, як вона гарна. Рахеля підчас революції втекла з полковником до Константинополя, де її чоловік помер, а вона з біди мусіла бути танцюристкою в кабареті. Одного дня її побачив абісинський престолонаслідник князь Расс Тафарі, і полюбив її та взяв до Абісинії. Тепер Рахеля Бравер є одною з жінок цісаря Абісинії і, як подає преса, вона прислала недавно свому бідному батькови 5,000 долярів. Тепер, очевидно, старий батько жалує, що проклинав свою дочку і молиться Богу, щоб Рахеля була здорова.

ЦИГАНЯТКО ВРОДИЛОСЬ — У ВЯЗНИЦІ.

У Львові в арешті перебувала циганка Катерина Мушкол, яку увязнили за крадіж грошей. На днях ця циганка вродила в арешті циганятко жіночого полу і в презеса окружного суду явилась циганська делеґація, щоби випустити Катерину Мушкол за кавцією на волю. Правдоподібно так і станеться.

ЗАГНІВАНА МУЗА.

Першою жінкою великого письменника Метерлінка була Жоржета Леблянк, яка відограла в його творчости велику ролю. Вона сама була жінкою з багатим духовим життям, сама дещо писала, і піддавала чоловікови не одну думку, не один сюжет до твору, була для нього музою. Сам Метерлінк говорив їй нераз, написавши твір: „Дорога Жоржето, я в тім творі дещо обікрав тебе". Та все було гаразд, доки Жоржета була не лише музою, але і жінкою Метерлінка. Колиж подружжа пересварилось і Метерлінк покинув Жоржету, муза запалала гнівом і ось преса подає таку вістку: Жоржета Леблянк видала новий том своїх споминів, в яких Метерлінка називає плягіятором й обвинувачує його в тім, що більшість його творів має думки крадені в неї та що якби не вона, то Метерлінк взагалі не вийшов би в люди. Вона гнівається, що навіть її цітимні листи стали для Метерлінка матеріялом для творів та зробили йому славу, а не їй.

АРЕШТУВАЛИ РАБІНА.

У Ваврі, недалеко Варшави, арештовано рабіна Кестенберґа, якому закидують, що він мав звязки з торговцем живим товаром, Баскіном, і за грубі гроші видавав фальшиві метрики тим дівчатам, які Баскін висилав на продаж до Америки.

ТРУП У РІЦІ ЗБРУЧІ Й СЕРЕТІ.

Зі Збруча в Панівцях (п. Борщів) видобули трупа жінки вже вчасти зіпсутого. Здогадуються, що ця жінка хотіла передістатися з СРСР на польський бік і перепливаючи, з виснаження згинула в ріці. — У селі Березовиця Велика (пов. Тернопіль) виловили трупа 33-літньої Ксені Королів, умово-хорої, що недужала на епілепсію. Вона ще минулого року пропала з батьківського дому і досі ніхто не знав, де вона ділася. Правдоподібно впала у ріку при атаці епілепсії.

РОЗКОЛ У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

В наслідок непорозумінь, які зайшли між православним митрополитом Евлогієм в Парижі і теперішними духовними властями в Москві, яких західно-европейська церква не хоче узнати як зверхників, митрополит Евлогій виїхав свого часу до царгородського патріярха Фотія, якому цей спір передано до вирішення.

Дня 24 лютого митрополит Евлогій повернув з Царгороду і заявив представникам російської еміґрації, що західно-европейська православна церква узнана як відрубна частина патріярхату, залежна безпосередно від патріярха і цим споспособом всі звязки з Москвою зірвано. Рівночасно митрополит заявив, що це зірвання звязків з Москвою є лише тимчасове, аж до часу, коли Росія не поверне до нормальних відносин.

До того часу російська православна церква на заході буде автономною одиницею, підданою найвищій юрисдикції царгородського патріярха.

ВОВКИ ПОЖЕРЛИ НАУКОВУ ЕКСПЕДИЦІЮ.

З Байруту подають, що між Мосулем і Дайрешором буря затримала в сирійській пустині 4 автомобілістів, членів наукової експедиції. На них напало велике стадо вовків і пожерло всіх чотирох. Експедиція досліджувала пустині в Сирії.

НАПАД УЧЕНИКІВ НА ЛИСТАРЯ.

В Лодзі поліція арештувала двох абітурієнтів міської торговельної школи, одного 17-літнього, другого 19-літнього, за те, що вони приготовляли напад на грошевого листаря Міхальського. Їх арештували в хвилині, коли мали виконати напад. Листар мав при собі 17 тисяч долярів.

САМОВБИВСТВО ДВОХ БРАТІВ.

У Вильні на стриху одного дому знайдено двох братів Козловських, повішених на бантині. Зразу здавалося, що тут мається до діла з якимсь злочином у цілях грабунку, але виявилося, що ці обидва брати змовились разом покинути світ і повісились на однім мотузі поруч себе. Обидва брати, це молоді хлопці 18 і 17 літ.

ЛЯХИ СУДЯТЬ УКРАЇНЦІВ ЗА РІЛЬНИЧИЙ СТРАЙК

58 РОБІТНИКІВ ПОСТАВЛЕНО ПЕРЕД СУД ЗА ЗДОГАДНІ РОЗРУХИ ПІДЧАС СТРАЙКУ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — В Польщі українські робітники вже не можуть домагатися жадних своїх прав і виходити на страйк, бо досить скарги на них властителів, чи ріжних підпанків, як страйкарів ставлять зараз під суд. Зразком цього може бути справа 58 обвинувачених з Берездовець, Боринич і Гранок Кук, бобрецького повіту, яких поставлено перед суд в Бережанах.

Краєві ґазети подають, що ці особи є звичайними сільськими робітниками, котрі брали участь в липневім рільничім страйку 1929 року на фільварку фундації ґр. Скарбка в Бераздівцях. Акт обвинувачення говорить, що нібито ці робітники допустилися насильства, кинулися на урядові особи, відгрожувалися й напали на чуже майно, а також урядили збіговище.

2. липня 1929 року двірська служба й рільничі робітники були застрайкували, домагаючись поліпшення умов праці. Заряд фільварку спровадив чужих робітників. Акт обвинувачення каже, що тоді обвинувачені почали перешкаджати праці страйколомів та грозити їм. Далі управа фільварку каже, що 700 страйкарів напали на 40 вихованців, яких вона спровадила на працю зі свого виховничого заведення в Дроговижі.

Потім обвинувачені поховали нібито упряж і не видавали її, нагнали управителя фільварку й вибрали на його місце іншого, не послухали приказу поліції й не відступили від свого. Поліція, мовляв, щоб уникнути проливу крови, уступила страйкарям.

Цей процес над страйкарями є лиш одною з відмінних форм польського терору на українських землях, якого допускаються систематично Поляки разом зі всіми органами своєї державної влади.

ЕСПАНІЯ СТАЛА РЕПУБЛИКОЮ.

МАДРИД (Еспанія). — Вибори по всій країні дали перевагу републиканцям. Король Альфонс XIII, щоб уникнути горожанської війни, зрікся престола й виїхав на воєнному судні з Еспанії до Франції. Таким чином перестала існувати одна з найстарших европейських монархій, яка проіснувала 981 років, лише з короткою перервою.

До влади прийшов тимчасовий уряд на чолі з републиканцем Заморою. Акт проголошення Еспанії републикою відбувся в мадридськім ратуші, а потім в інших містах нової републики. Новий уряд має закінчити вибори та скликати установчі збори для вироблення й затвердження републиканської конституції. Бувший король зі своєю родиною оселиться в Франції або в Анґлії, бо його жінка походить з анґлійської королівської родини.

Новий уряд уже проголосив амнестію для політичних вязнів і призначив слідство в справі розвязання парляменту в 1923 році та встановлення диктатури на чолі з Прімо де Ріверою, що зрештою прискорило повалення монархії.

ҐАНДІ ДУМАЄ ПОНОВИТИ БОРОТЬБУ.

АМАДАБАД (Індія). — З кол близьких до Магатми Ґандія кажуть, що він задумує поновити пасивну резистенцію проти Анґлії. Причиною до цього має бути те, що ще досі не виконано умов, на яких він погодився з віцекоролем Ірвіном припинити боротьбу, а саме ще не звільнено всіх політичних вязнів, не повернено майна Індійцям, яке було сконфіскуване за неплачення податків, і т. д.

ФІНЛЯНДІЯ ЗАВОДИТЬ АЛЬКОГОЛЬНЕ ПИВО.

ГЕЛЬСІНҐФОРС (Фінляндія). — Перший пролом у фінляндській прогибіції вже стався. Парлямент ухвалив закон, яким дозволено виробляти й продавати пиво з 2.8% алькоголю. Противники прогибіції вважають це своєю першою важною перемогою, бо в парляменті значна більшість голосувала за дозвіл виробляти й продавати алькогольне пиво.

СІМГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Майнерська федерація домагається заведення сімгодинного дня праці й пятьденного тижня. Таксамо федерація домагається, щоби парлямент ухвалив закон про мінімум заробітної платні майнерів. Таким чином робітництво буде забезпечене від знижки платні, яку стараються робити власники майнів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
Full year	$ 7.00	На рік	$ 7.—
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГРОМАДЯНСЬКА МОРАЛЬ

Людина може добре працювати тоді, коли вона фізично й душевно здорова. З нацією є тесаме. І вона може розвиватися добре тоді, коли живе в добрих економічних, політичних і духових умовинах.

Український нарід є поневолений. Його тіло є пошматоване. Діти народу без варстату праці, на засланню, або розкинені по світі. І тому саме українському народови треба як найбільшої рівноваги духа, скупчення сил, взаїмного довіря.

Ми не можемо й не повинні вірити якійсь особі чи організації на сліпо. Всюди, над усім і над усіми, мусить бути громадянська контроля, бо така контроля є гарантією чесної і відповідальної праці та її успіху. Але поза цею контролею, якщо ми хочемо добитися свободи і своєї держави, треба нам виказати певні моральні здібности. Світ мусить бачити, що ми маємо розумних, чесних та ідейних людей, і що вміємо таких людей цінити. Ми мусимо показати світови, що ми є здібні створити певний авторитет, такі установи, яких сила опирається на моральній і духовій вартости її членів і проводу.

З нації, яка не є здібна це все розуміти і цього придержуватися, не може вийти нічого путнього. З недоріками, шарлятанами й обманцями годі добитися свободи і держави. Це повинні завжди мати на увазі ті, що звикли змішувати у нас все з болотом. І ось тому не можна не напятнувати нападу старокраєвого „Діла" на Обєднання. Бо як можна так легкодушно підривати авторитет народньої установи, яка веде довгими літами чесну й хосенну роботу? Як може це робити „Діло", найстарший український часопис, який повинен будувати авторитет, а не його підривати. Бо це наскрізь руїницька робота ставити Обєднанню публичний запит, куди ділися зібрані ним $20,000, не провіривши як слід справи.

Обєднання не злякалося нападу „Діла", ні „Америки", ні „Народної Волі" й „Українських Щоденних Вістей", які з такою насолодою переповіли напад „Діла" зі своїми коментарями. І нема ніякого страху щодо того, щоби народній гріш пропав чи змарнувався. Але зате є страх за нашу громадську мораль. Бо коли ми далі в такий легкодушний спосіб зачнемо деморалізувати наше публичне життя, то доведемо його хіба до цілковитого морального розкладу й анархії. До цього змагають наші вороги. А ми чейже не повинні їм у тім помагати.

ЕПИСКОП ХОМИШИН ПРО ПОЛІТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПОЛЬСЬКІЙ ДЕРЖАВІ

Львівський часопис „Діло", подає в статтях **„Два виступи станиславівського владики в національно-громадських справах"** слідуюче:

Згаданий нами вчора „Пастирський Лист Григорія Хомишина, Епископа Станиславівського, до людей доброї волі про політичне положення українського народу в польській державі" є незвичайно важним документом нашого часу і тому необхідно познайомити з ним наших читачів докладніше. В ньому порушені справи першорядної політичної ваги, що відносяться до самих основ української політики в межах польської держави. У закінченні Листа Преосв. Григорій зазначує, що цим Листом не хотів „особисто і безпосередньо анґажуватися до політики", бо „становище моє як католицького Епископа на се не позволяє". Зате в іншому місці Листа читаємо: „Для Українців написав я це письмо, щоб дати можність виходу з сліпої вулиці, в яку загнала їх дотеперішня політика, та ціла їх діяльність". Дещо далі читаємо ще таке: „Словом, я бажав сим своїм письмом кинути сніп світла на ту памороку, яка залягла душі Поляків і Українців і дати спроможність розвязки в тій замотаній і невиносимій ситуації".

Лист побудований так, що в ньому впадають у вічі чотири части. У першій є характеристика української політики, у другій характеристика польської політики у відношенні до Українців, у третій зясовані завдання української політики в Польщі під теперішню хвилю і накінець у четвертій обговорені мотиви, що спонукали автора до написання Листа. Перейдемо всі частини по порядку.

Дотеперішня українська політика в освітленні станиславівського владики.

Кидаючи оком в нашу історію, автор Листа твердить, що нам все не ставало при будові нашої держави трівкої і сильної основи, бо візантійство, з якого ми виросли, не витворило в нас ні правдивого авторитету ні почуття пошани й послуху для нього і тим самим не відродило нашого внутрішнього духового життя та не запліднило його вищими ідеями.

„Возьмім — читаємо там дослівно — послідний зрив нашого народу до будови своєї держави під конець світової війни. Всі обставини вказували на се, що була можливість створити свою державу. Малі і маленькі народи осягнули свої суверенні держави, а наш сорок-міліоновий нарід остав розбитий і розшматований поміж інші держави та кинений на поталу. А чому? Бо тут якраз вийшла на яв наша духова анемія, тут якраз ярко зазначився брак примінення в життю засад віри й етики і в слід за тим не було у нас сильного й мудрого авторитету, як також не було загального, з ідеї виплинаючого, послуху і посвяти. До голосу дійшли демаґоги, верх взяли деструктивні елементи, які, хотяй ще не була збудована своя держава, вже виповіли війну Богу!

„А коли ми не збудували своєї держави, то та частина українського народу, яка опинилися під польською владою, — прочих частин в інших державах у нинішнім письмі не беремо в рахубу, — повинна була поважно і розумно зрефлектуватися і заняти становище, яке бодай сяк-так уможливлялоб його істнування й розвій. Були хвилі і нагоди, коли ми могли осягнути певні користи і полекші, однак наші верхи немов осліплені стануди на точці непримиримости. Ми стануди і досі стоїмо на становищі неґації, національної горячки, демаґоґії і поносимо з кожним днем великі страти, а польським державним чинникам і польській суспільности даємо притоку і нагоду до примінювання тим більшої безоглядности супроти українського народу. А прецінь простий розум каже, що ніяка держава на світі не може толерувати, й тим більше жичливо трактувати горожан, які не хотять признати, або підчинитися її власти. Тим способом ми, стратсивши свою хату, хочемо позбутися й останків майна, яке ще нам остало".

З черги обговорюється у Листі справу саботажів. Покликуючись на недавній спільний Пастирський Лист усіх греко-католицьких владик галицької провінції у цій справі, Преосв. Григорій осуджує всі саботажі і тайні організації, „хотяй би вони повставали і ділали в імя патріотизму і національної ідеї. Їх саботажі і вчинки не можна назвати геройськими, хотяй би вони були доконувані з пожертвуванням власного життя, бо вони неетичні".

„Звичайно в такі саботажі дається замотувати молодіж, бо вона дуже вражлива на всякого рода несправедливости, а не маючи досвіду і зрілої розваги, руководиться чуттям, дається легко пірвати до небезпечних акцій. Кілько через се зломаних і змарнуваних молодих душ! А прецінь молодіж то будучність і основа сили і могутности народу. Найбільший ворог нашого народу не може йому завдати більше кривди, як втяганням нашої молодіжи до сего рода вчинків. Бо якаж користь для нашого народу з саботажів? Очевидно — жадна. Та припустім, що тими саботажами чи їм подібними вчинками ослабиться чи навіть розвалиться польська держава? Ні! Такими починанями не твориться держава. Тільки сліпий не бачить, що для будови держави важнійші діла позитивні ніж неґативні. Таж маємо приклади таки в нашій історії, що хоч або ми або інші історичні події розвалили держави, до котрих ми належали (як при кінці 18. ст. польську державу, а на початку 20 ст. австрійську й російську), — то трівкої української держави ми не вдержали. А чому? Бо ми не були позитивно підготовані до власної держави. Та припустім навіть, що тими саботажами стане своя держава, то чи та держава буде могла остоятися й успішно розвиватися? Ні! Бо витвориться анархічно-конспіративний систем, який буде продовжуватись і проти власної держави, навіть проти тих, котрі тепер той систем управляють, і той систем розвалить власну державу. Ах, ради Бога, з любови до свого народу, за ніщо в світі не дозволимо ломати душі нашої молодіжи! Не убиваймо народу в його корінi, не поповняймо самогубства на собі! Молодіж наша най учиться, най працює, най гартується, най виробляє в собі сталевий характер, бо тільки з такої молодіжи можуть вийти сильні мужі, які можуть бути вправними і мудрими керманичами долі свого народу і держави. Вкінці треба звернути увагу, що сего рода тайні орґанізації й саботажі може якраз на руку шовіністичним чинникам польської суспільности, щоб мати притоку до більших репресій, а перед заграницею оправдання".

Під кінець тієї частини Листа читаємо ще таке:

„Чи може хтось бути такий наївний і вірити, що державні органи нічого не знають про тайні орґанізації і їх рухи? Чи не можна припускати, що власть може якийсь час спокійно приглядатися і толерувати саботажі в тій цілі, щоби в даний пригідний момент вихіснувати се і вдарити цілою силою? І що ми тоді зискуємо? Чейже голоси заграничної преси нам полекші не принесуть, а посторонні держави можуть тільки зазначити для нас плятонічну симпатію і то остілько, оскілько вимагає їх державний інтерес. Посторонна держава, ворожо до Польщі настроена, може нарочно підсичувати фермент між нами та відтак вихіснувати наше невдоволення і на весь рот кричати о наших кривдах, але вона робить се у власнім інтересі, бо хто зна, якби вона сама зазначила свій пястук над нами, колиб ми знайшлися під її владою А вже чистий глум над нами перфідна оборона большевиків, які самі нищать наш нарід на Великій Україні."

В другій частині Пастирського Листа говориться про польську політику супроти Українців.

Еп. Хомишин осуджує ту політику дуже гостро, але те, що позамикано українські школи, що Поляки счиняють крик, коли Українці ставлять памятник у честь поляглих борців, що називають Українців „кабанамі" чи „дзіч гайдамацка" відомі речі.

Мали би ці заміти тоді вартість, коли би вони зробили якесь враження на Поляків. Але вся польська преса без виїмку, хоч як богато вона призначила місця Пастирському Листови еп. Хомишина, збула оці замітки кількома словами, або цілковитою мовчанкою. Зате розписалася широко про закиди, які зробив еп. Хомишин Українцям, як і про те, що він візвав їх стати льояльними горожанами польської держави і поставити собі за обовязок змагати до того, щоби Польща була сильною державою.

Тому поминаємо цей уступ, а подамо обширніше те, що відноситься до самих Українців, котрих то еп. Хомишин хоче вивести на правильний політичний шлях.

(Далі буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За березень 1981).

І. ПРИХІД:

З перенесення з попереднего місяця		$ 82.66
Прихід у березні 1931		2,394.26
Разом		$2,476.92

II. РОЗХІД:

а) **Висилка до краю:**		
1) Боева акція	$525.00	
2) Рідна Школа	350.00	
3) Пропаґанда	340.00	
4) Інваліди	275.00	
5) Читальня в Глинянах	160.00	
6) Політичні вязні	150.00	
7) На Літературно-науковий Вістник	114.45	
8) Народна Лічниця	100.00	
9) Кооператива в Реневі	90.00	
10) Тов. Просвіта у Львові	75.00	
11) Народний Дім у Сяноку	50.00	
12) Сироти	25.00	
13) Дрогобицький „Боян"	25.00	
14) Читальня в селі Дудинцях	25.00	
15) Письменникам	25.00	
16) Читальня в Постолівці	15.00	
17) Кошти пересилки і письм	12.13	$2,356.58
б) Удержання канцелярії		25.00
в) Почтова скринка		4.00
Разом		$2,385.58

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід у березні 1931	$2,476.92
Розхід	2,385.58
Остається в касі Обєднання з кінцем березня 1931.	$ 91.34

Обєднання Укр. Організацій в Америці.

Д-р Остап Грицай.

МОЦАРТ

У 175-ті роковини уродин.

(1756—1931).

(3.

Новий архієпископ не поправив в нічому положення Моцартів, ні відносно дотеперішнього становища батька й сина, ні щодо їх платні; затеж виявив згори свою недвозначну неохоту до дозволів на довготревалі відпустки **для наших артистів.** Але без таких відпусток, використовуваних ними виключно на влаштовування артистичних поїздок з концертами, вони не могли обійтися ніяк, наскільки хотіли кращого становища в музичному світі. Бо погребатися раз на завжди в Зальцбурґу як своєрідні лакеї богумилого Єроніма—нехай цей Зальцбурґ і **„північний Рим",** як називають його клерикальні бандуристи — не гадав ні старий, ні молодий Моцарт: старий головно з огляду на талант і успіхи сина, а Вольфґанґ в почуванні тієї гордої артистичної свідомости, яка знаменувала все його людське ество. А та свідомість саме гнала Моцарта невпинно в далекий світ, перед маси чужої публики, перед цісарів і королів вичаровувати дрібними руками захоплюючі тіни з фортепяну, зі скрипки та з орґанів, імпровізувати на очах найдостойніших слухачів чудової краси гармонії, може раювати сторонним аплявзом і почувати так усю насоду творчих хвиль, блеску і слави. Бо й чомуж би ні? Адже одна з найбільш питомих признак ґеніяльної душі — це туга за величю і красою, за широким простором і за змогою великого творіння. І все той небосяжний дух ґеніяльної людини буде страждати в душливих вузинах присуджених йому долею Зальцбурґів, і буде намагатись вирватися з них на волю, нехай і дорогою, дуже дорогою ціною. А дотеперішні закордонні успіхи занадто глибоко запали молоденькому Моцартові в душу, щоб міг був він після Монахова й Відня, Парижа й Лондону, Італії й Риму, животіти як музикальний козачок Його Еміненції в тихомирному Зальцбурґу. І скучати в самоті панського передпокою, або в чотирох стінах тихої батьківської хати, не маючи перед собою ніякого іншого завдання, тільки розвеселювати наказною музикою позіхаючу душу Преосвященного.

Ні! Шиоркий світ там ген, поза Зальцбурґом, кликав його водно, заманюючи сподіваннями на нові успіхи.

В роках 1773 та 1774 наші музики гостюють знову в Монахові та в Відні, добуваючи головно в Монахові великого признання новою оперою Вольфґанґа, а саме **"La finta Giardinera,"** на виставу якої рад-не-рад прибув і сам ґраф Кольоредо, хоч і зовсім не захоплювався такими значними досягненнями свойого зальцбурського підданця. Затеж баварський князь (Kurfuerst) зацікавився Моцартом хоч настільки, що по його бажанням Моцарт скомпонував твір **"Misericordias Domini",** а якийсь барон Дірніц замовив у нього 6 сонет на фортепян, та не заплатив за них ні сотика. Але незабаром треба було знову вертати в Зальцбурґ, в нестерпне ярмо сірої буденщини, прикріше для Моцарта тимбільше, що володарський архіепископ зі щораз помітнішим неґодуванням відносився до всяких самостійних починів молодого мистця і не хотів уже й чути нічого про нові концертові пляни Вольфґанґа. **Тимто, коли Моцарти в р. 1777** звернулися до архієпископа з проханням нової відпустки на концертове турне, що мало їх цим разом повести в Німеччину і Францію, ґраф Кольоредо рішучо відказався це зробити, а що Вольфґанґ стояв несхитно на свойому, то архіепископ вирішив справу так, що і батька і сина звільнив зі служби в нього. Правда, щодо старого Моцарта, то він опісля виявився ласкавим настільки, що приняв його до служби в себе знову. Але про Вольфґанґа пан ґраф покищо й чути не хоче нічого, задля чого нашому ворохобному юнакові доводиться тоді хоч-не-хоч їхати в далеку дорогу, слідами химерної слави. Слави, так прихильної йому в дитинстві, затеж тепер, коли після першого конфлікту з архієпископом довелося Моцартові шушукати не тільки слави, а й трівких заробітків, далеко не такої вщасливлюючої, як це колись хлопчикові на лискучих паркетах цісарських покоїв могло може здаватися...

І саме тут, з погляду на вражаючу прірву між тим, чого Моцарт всилу свойого ґенія мав право надіятися від життя і людей, а що фактично осягав, лишаючись після перших тріюмфів аж до кінця свойого життя жертвою дошкульних матеріяльних злиднів, саме тут являється він нам одною з найтраґічніших постатей у ряді великих мистців світа всіх часів.

Як доводиться сказати все наново: Ґеній — це Голгофта.

Бо вже ось пропамятне турне **Моцарта в р. 1777 могло** його наглядно переконати про те, як важко воно заробляти на життя свободолюбному мистцеві, який не хоче служити нікому, тільки божеству свойого мистецтва.

Правда, можнаб иноді думати, що та подорож булаб увінчалася кращими успіхами, колиб Моцарт був відбув її — подібно, як всі дотеперішні, — під опікою розумного і дбайливого батька. Але з огляду на те, що цей дозволу на виїзд не одержав, Моцартові довелось їхати у світ тільки в товаристві його матери, жінки незвичайно благородної вдачі — як здебільшого всі матері великих духів Німеччини — але все таки без відповідного досвіду в таких ділах тай без того авторитету родительського проводу, який в родині нашого мистця спочивав усеціло в руках енерґійного батька. Може й тому старий Моцарт наче прочував траґічний конець тієї подорожі, коли при відїзді обоїх так важко схвилювався, що — як оправдувавсь перед сином опісля — забув їм дати своє благословення та взагалі не мав сили дивитися вслід за відїжджаючими, щоб спрощати їх востаннє. Не надіявся тоді бідний батько, що своєї доброї дружини, з якою жив в патріярхально блаженній згоді, вже не побачить більше ніколи, а його велика надія, його коханий син Вольфґанґ, хоч і вернеться в хату, то тільки на те, щоб стати тут причиною щораз то нових та важчих турбот! І може нераз і не два доводилось тому батькові, коли розгадував колишні концерти шестилітнього Вольфґанґа, думати про те, як то дуже-дуже дивно складається життєва судьба саме — найґеніяльніших людей. Як трудно, а иноді просто неможливо їм добитися в реальнім світі оттого значіння, яке в царстві духа є їх самозрозумілим привілеєм, і як скорбно-прескорбно жити творчим життям неодному, хто саме по волі Провидіння покликаний і вибраний одним з героїв людської творчости...

Але наш Вольфґанґ покищо такими турботними думками не забивав собі голови. В гострій протилежности до батька він тепер і на будуче не брав життєвих халеп ніколи надто поважно. Не обчислював трівожно всіх наслідків даного кроку, не вагався устрявати і в найтяжчі положення і не боявся ніяких послідовностей свойого поведення тоді, коли це поведення являлось йому конечністю з огляду на його особисту ґідність та на достойність його ґенія.

І цим Моцарт світлий взір і прообраз людської і творчої характерности для духових працьовників в кожній ділянці їх праці.

Ось в Монахові, де Моцарта знали від дитини, і де йому були прихильні навіть дуже визначні і впливові люде, він не всилі досягнути нічого, але це йому не псує гумору. —

(Дальше буде).

ПОЗІР! ПАСАЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

НОВІСТЬ, ЯКОЇ УЖЕ ДАВНО НЕ БУЛО!

ДАБРА НАГОДА ПОДИВИТИСЯ НА ДРАМУ, ЯКОЇ В ПАСЕЙКУ ЄЩЕ НЕ БАЧИЛИ НА СЦЕНІ.

„ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, ЗАВЕДЕ В НЕВОЛЮ"

драма в 5-ох діях, М. Кропивницького

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

212 PRESIDENT STREET, PASSAIC, N. J.

Початок точно в годині 6-тій ввечір. — Вступ 50 центів.

Шановні Громадяни і Громадянки! Т-во Український Народний Дім робить усі можливі заходи, щоби штука випала як найлучше, тому думаємо, що усі місця будуть заняті на сій виставі. Просимо прийти, а не пожалуєте. 87-8

Український Нар. Дім в Пасейку, Н. Дж.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В ЧЕСТЕР, ВІЛМІНҐТОН І ФІЛАДЕЛФІЯ!

СПІВАЦЬКО-ДРАМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ЛИСЕНКА ПРИ УКР. НАРОД. ДОМІ В ЧЕСТЕР, ПА.

— відограє —

ПЕРШИЙ РАЗ В ЧЕСТЕР

оперету в 4-ох діях — патріотичне представлення

„ЗА НЕМАНЬ ІДУ"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В ГАЛИ УКР. НАРОД. ДОМУ, 4-та і ВОРД ВУЛ.

Початок 7. 30 ввечір. — Вступ 50 цнт., діти 15 цнт.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Голота Глиб, старий Запорожець ... п. В. Гарасим
... жінка ... п. Ан. Пецюх
... дочка ... п. М. Мусійчук
... молодий козак ... С. М.
... сестра ... панна І. Олійник
... п. І. Сорока
... п. М. Лаврик
... п. П. Огар
... п. І. Вовк

Дівчата, парубки, старці, народ.

Режісер і дірігент хору п. С. Мусійчук.

Представлення гарне і патріотичного змісту. Бере участь в нім ввесь громадський хор. Чистий дохід на рідну школу в Честер. Заряд. 87

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ СЕЛА УШНЯ, пов. ЗОЛОЧІВ, ГАЛ.

відограється представлення жарт на одну дію, С. Васильченка

НА ПЕРШІ ГУЛІ

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 249 COURT STREET, NEWARK, N. J.

Початок точно в год. 8-мій ввечір. — По представленню БАЛЬ

Вступ 35 центів.

Проситься до численної участи. Комітет.

Відозва до односельчан села Ушня, пов. Золочів. — Дорогі Родимці! Відкликано до нас просьбу, щоби ми допомогли своїм рідним братам у їхнім ділі докінчити будову читальні. Всі ми знаємо добре, в яких гараздах живе тепер наш брат в рідним краю. Всі іміґранти Українці допомагають своїм селам. Ми певні, що наші односельчани не відмовлять своєї помочі. Ми в Нюарку даємо це представлення на ту ціль. Проситься всіх односельчан, котрі живуть по других містах, щоби поспішили зі щедрими датками і проситься як найскорше зібрати і прислати на нище подану адресу, котрі разом відішлемо до рідного краю. Виказ буде поміщений в часописи. Я від себе жертвую $10.00. — Володимир Сидорович, 386 Myrtle Ave., Irvington, N. J. 87

ЗА КОМІТЕТ: Волод. Сидорович, Василь Кузьма.

ЗАПРОШЕННЯ.

П. Т.

Отсим маємо честь запросити Вас з родиною на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

(СВЯЧЕНЕ)

яку уряджує Тов. Українсько-Американських Горожан

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

в Гали Тов. Горожан при 849 Н. Френклин ул., Філяделфія, Па.

Початок забави в годині 7-мій ввечір. — (Вхід через Клюб)

УВАГА! ЛУДЛОВ, МАСС., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ІВАНА ФРАНКА, відділ 253 Українського Народного Союза відограється представлення

НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА

комедія в 3-ох діях

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В ГАЛИ БРАТСТВА НА НОРТ СТРІТ.

Початок точно в годині 7.30 ввечір. — Вступ 50 центів.

УВАГА! ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА відділ 73 Українського Народного Союза

— устроює —

ПЕРШИЙ СЕГОРІЧНИЙ

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

НА UNITY HALL, 109 POTTERS AVE., COR. OCEAN STREET.

Початок в годині 7-мій ввечір.

На сей Баль запрошуеться всі Товариства і Сестрицтва місцеві і з околиці. Проситься прибути як найчисленніше. 87

За добру забаву ручить — Комітет.

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

— відбудеться —

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ,

57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в год. 7-мій ввечір. 87-8 Вступ 50 центів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТАРИЙ ЛЕМКО З ГЕРКІМЕР ДАЛІ МАЄ ГОЛОС.

Я дуже радий, що на мої завваги відозвалися ріжні лемківські голоси. Я цілком погоджуюся з тими, що кажуть, що ту справу треба брати поважно. І я її так беру. Я люблю свою Лемківщину і наші лемківські звичаї й обичаї. Але ми живемо в Америці, де все поступає вперед. І в краю теж все зміняється і вже навіть землю дещо інакше обробляють тоді, коли мій батько орав деревляним плугом.

Коли ми набрали дещо просвіти і пізнали, що ми є членами великого українського народа, котрий видав Хмельницького, Мазепу, Шевченка чи Франка, то ми повинні жити думками тих великих людей і говорити і писати мовою, яку знаходимо в творах наших найбільших учителів і народних провідників. З того ще не виходить, що ми маємо висміватн наш лемківський говір. Ніхто того не робить, навіть ті, що Лемківщини не бачили на очі.

І коли хто з братів Лемків чується моїм писанням ураженим у своїх чувствах, то я прошу мені дарувати. Я тільки бажав би собі, щоби ми, Лемки, поступали, а діти наші, щоби були свідомими Українцями і не встидалися нас, не знаючи, що ми за народ.

Не годжуся тільки з тими, що нам крутять Юра й як народні зрадники, відвертають ся від нашого українського народа й женуть нас у московське багно.

Старий Лемко з Геркімер.

—o—

"WHO IS HE?"

Хтось прислав мені в листі з Нюарку витинок з „Народної Волі", де міститься голос краєвої газети „Громадський Голос", в якім кажеться, що в краю ніхто не знає, що це за делеґат Омелян Грибівський. І питають з англійська „Who is he?"

Поправді сказавши, я цілком не розумію, чому це мені прислали цей витинок. А можливо, що його порозсилали ще й іншим громадянам по Америці, котрі виступали разом з п. Грибівським і заявлялися за піддержку боєвої акції.

Я від себе можу сказати, що цей запит є злобним нападом на людину, котра, як була в нас, навіть грошей до рук не хотіла брати.

Коли з п. Грибівським виступають разом відомі нам наші діячі, то видно, що вони знають, що це за людина. Нам не потреба ніякої леґітимації від п. Грибівського. А ще меньше треба йому леґітимуватися перед тими, які є проти революційної боротьби.

Петро Драпак, Гартфорд, Кон.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБКИ.

Филаделфія, Па. Збори представників Центрального Комітету відбудуться в четвер, дня 16 квітня.

Пояснив.

Лікар: Що ви робили насамперед, як ваша дитина впала і розбила собі голову?

Батько: Та я, прошу пана доктора, зараз потягнув жінку отсим бичиском добре через плечі, чому не пильнувала дитини.

—o—

Подія роботи.

Прийшов малий Петрусь до сусіди, а та питає:

— Що ваші дівчата роблять?

— Співають тай шиють, — каже Петрусь.

— А мама що робить?

— Порять тай клеnуть.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Підпираймо українську штуку.

Ювилейний комітет свята українського танку видав слідуючу відозву до американської України:

Безупинна, коло 50-літня культурна праця наших найчільніших патріотів не пропала безслідно, мимо величезних жертв і надмірної витрати енерґії. На місце одних, передчасно пропавших працівників, приходили другі, поки не наповнено безодні у щерть. Хоч ще й досі істнують значні прогалини на ріжних ділянках народнього життя, то видно вже й твердий ґрунт, на якому можна сіяти чільне зерно з надією на живо.

Найкорше зазеленіла царина української штуки-мистецтва. Пропамятна поїздка Українського Національного Хору під проводом Олександра Кошиця промостила шлях українському мистецтву до американського світа. Цим шляхом ідуть тепер інші українські мистці і здобувають нові, досі нетикані простори.

Український балетмайстер Василь Авраменко викресав при помочі відродженого українського танку новий огонь серед американської молоді українського роду і з нею виводить він український народній балет на світову сцену Метрополитен Опери. Балєт супроваджає українська пісня й народня музика. Буде це свято української музи й поклін Молодої Америки українського роду перед загальною Америкою й американською Україною. Буде це отже неначе вступний іспит української іміґрації на дійсних громадян культурної Америки.

Згадане свято відбудеться в суботу, 25. квітня, 1931 р., в годині 8. ввечері, в Метрополитен Опера Гавс, Бродвей і 40 вулиця в Ню Йорку.

Українські Громадяни! Так, як ми дали себе недавно пізнати солідарним виступом в обороні свого народу, так тепер даймо себе пізнати нашими мистецько-культурними надбаннями. Вмілим виведенням українського мистецтва на сцені і громадним здвигом в ролі видців у просторій галі Метрополитен Опери докажім, що ми доцінюємо значіння цього свята.

Шануючи наших мистців, вшануємо також і себе самих та закріпимо наші осяги на культурній ділянці.

Ювилейний Комітет Свята Українського Національного Танку:

Петро Сокальчук, голова, Павло Боднар, заступник, Іван Редчук, скарбник, Іван Бригадир, заступник, Микола Новак і Володимир Дроботій, секретарі, Калина Лисюк, Іван Єдинак, Антін Куцик, контрольори.

Амбітний поет: Чи ви одержали прихильну оцінку від громадянства про новий том моїх творів?

Видавець: Покищо лиш один чоловік з таким самим іменем, як ваше, просив нас оголосити, що це не він є автором тих творів.

—o—

— Мойше, віддай мені гроші, останній раз тобі кажу!

— Останній раз? Ото добре, що ти не будеш мені більше докучати.

ВАРТІСТЬ ЖІНОК У ПЕРВІСНИХ НАРОДІВ.

З Біблії знаємо, що Яків сім літ сватався до Рахилі, заки вона згодилася бути його жінкою. Сім літ сватався теж до кожної наступної жінки. Бо тоді був звичай, що за жінку треба було заплатити або відробити. Жінка мала тоді означену ціну: пересічно трицять срібняків і півтора мірки ячменю.

Греки і Римляни також купували так жінки. Поет Гомер каже, що „цвітуча" жінка, обзнакомлена з деякими родами праці, коштувала стільки, що вартість чотирох волів. **Германи** були тої думки, що жінки є власністю батьків, тому діставали жінку за заплатою. Платили за жінку звичайно стільки, що ціна виносила третю або четверту часть маєтку того, хто купував.

Самособою зчасом, із розвитком культури, позбулися звичаю вважати жінку предметом торговлі. Одначе серед богатьох первісних народів той звичай задержався до нині.

Так напр. Африканець ще й нині купує собі жінку та продає дочки. В середущій Африці за жінку треба заплатити пів вістер до списи. В північнім **Конго** батько віддає дочку за скриньку набоїв і дванадцять цеглин. У країні **Сомалі** за жінку треба заплатити два воли. Жінка в **Льонда** (східна Африка) коштує шість до дванадцять коров. Племя Багума платить за жінку харчами, дає теж гарний лук зі стрілами та сірники.

Зовсім інші звичаї є у **Папусів** (Австралія). Там молодий щойно тоді має право забрати жінку до себе, коли по службі відслужить їй та родині цілий рік як звичайний наймит. На **островах** довкола Австралії платять за жінку мушлями; ті мушлі є для тамошних людей одинокою обіговою монетою. На островах **Бромаска** за молоду дівчину, що може добре працювати для свого пана й володаря, платять десять шнурів мушлів, зате постарша жінка варта лише три такі шнури. На островах **Савра** молода жінка коштує човен або безрогу. Коли молодий бере за жінку дочку ватажка племени, то до тієї ціни треба додати рушницю. На островах **Фіджі** вистарчає сама рушниця.

Цікаві звичаї є в **Індійців**, головно дуже вбогих. Там молодий бере жінку так, що перебирає на себе **гріхи свого тестя**. В провінції **Бірма** суджений мусить працювати в домі будучого тестя три роки й три місяці і щойно тоді дістає жінку. В **Калмиків** (монгольске племя в Росії та Сибірі) ціну жінки устійнює закон. Знатний Калмик може за дочку зажадати десять верблюдів або 15 коней. Звичайний Калмик лише пять коней. **Кірґіз** платить також верблюдами, кіньми, волами або вівцями, від 7 до 27 штук, від богатства до свого майна. **Самоєди, Остроки і Ісляндці** платять за жінку 2—3 рени. Для **червоношкірого Індіянина** жінка є наче робучим звіря тем. Відповідно до того уста новлені ціни за неї: одного до пять коней. Часом треба додати фляшку горівки або трохи харчів.

Де сидить розум?

Скажи мені, Мойше, де сидить розум?

— Він цілком не сидить!

— Ну, а де ж він?

— Він йому ходить за інтересами.

— Та як?

— Бо колиб він сидів, то не був би розум!

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

СТАРАННЯМ ХОРУ ІМ. А. КОШИЦЯ

— відбудеться —

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

849 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Початок: 8-ма год. ввечір. — Вступ 50 центів.

Дорогі Громадяни! Звичайно по великому посту, по смутку та після довгого відпочинку настає пора повеселитися і потанцювати. Тож приходіть, Громадяни, всі як один у призначений вечір, щоби при звуках добірної музики забатися. Хор повитає усіх щиро. За добру забаву ручить 87

Комітет Хору ім. А. Кошиця.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ЗБАРАЖЧАН В НЮ ЙОРКУ

— уряджується —

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 50 центів.

Музика добірна.

Проситься Шановне Громадянство міста Ню Йорку й околиці прибути численно на цей баль, де будете мали нагоду гарно забавитись, а тим самим допоможете своїм Браттям в Ріднім Краю. **Ввесь дохід з балю піде на допомогу будови Українського Народного Дому в Збаражі.** Тому на цім балі не повинно бракувати ні одного щирого Українця. За добру забаву ручить — **Комітет.** 87-8

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ СОЮЗА УКРАЇНОК В БЕЙОН, Н. ДЖ.

— відбудеться —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

33-35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.

Початок в годині 5-тій пополудни. — Вступ 50 центів.

Проситься всіх Українців і Українок як з Бейон так і з околиці попертй сей баль, понеже ввесь дохід з балю призначений на політичні цілі. 87,9

За добру забаву ручить — Комітет.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19 квітня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо є дуже важна справа до полагодження. Проситься всіх довгуючих членів вирівнати свої залеглости, як рівнож за діти, бо в противнім разі будуть суспендовані. Рівнож дається до відома, що грошей в хаті більше не будеться принимати, ні у касієра ні у секретаря, бо повинністю є кождого члена бути на зборах. — Йосиф Виць, предс.; Василь Савка, кас.; Іван Сподар, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 19 квітня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Хаті на Грейлінг улиці. Проситься всіх членів явитися на означений час бо є важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть справоздання за 3 місяці. Не явившіся члени будуть карані після статута. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Прихітко, предс.; Н. Триш, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, на Вест 7-ій ул. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої вкладки. Будеться принимати нових членів і дітей. Кождий член повинен постаратись о нових членів і вписати свої діти. — Юрій Грінак, предс.; Микола Бусько, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Повідомляється членів Тов. Укр. Січи, від. 170, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 17 квітня, в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 72 Моріс ул. Проситься усіх членів членів прибути. Довгуючі члени обовязково повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Сосницький, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, в гали укр. народ. церкви, 540 Норт Мейн і Гавел ул., зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів явитись на мітінгу, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Михайло Годованець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться всуботу, 18 квітня, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Гор. Клюбі, 618 Вест Лакавана Евеню. Проситься всіх членів прибути на сі збори, а довгуючі щоб постарались вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Р. Рубльовський, секр.

МАКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, в годині 4-ій попол., в гали церковній. Проситься всіх членів прийти на мітінг, бо є важні справи до вирішення. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Андрій Капітула, предс.; Петро Пухира, секр.

КОТСВИЛ, ПА. Тов. ім. Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться 18 квітня, в годині 6-тій ввечір. Проситься усіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — М. Пик, предс.; Панько Турчин, кас.; М. Кобилянський, секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зач. Пр. Богородиці, від. 145, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, в годині 1.30 пополудни, в гали церковній. Проситься всіх членів прибути на той мітінг, бо є важна справа до полагодження. Не присутні члени щоб опісля не нарікали. — І. Олексин, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 189, повідомляє, що місячний мітінг відбудеться 19 квітня, в неділю, в годині 2-ій пополудни, в Тов. Домі, де звичайно. Проситься місцевих і позамісцевих членів прибути на мітінг, бо будуть важні справи до вирішення. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Д. Коритко, секр.; І. Байдак, предс.; Н. Головка, кас.

ПОРТ ДЗЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться 19-го квітня, в гали церковній, 54 — 2-га вул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бо то буде перший мітінг в Порт Дзервіс в гали церковній. Не прибувший член підлягає карі після статута. — Д. Потятинський, пр.; Г. Лисин, кас.; В. Погорілка, секр.

КОРИСТАЙТЕ З МІСЯЦЯ ДЕШЕВОЇ КНИЖКИ.

КУЛЯМИ І ГАРМАТАМИ НЕ БОРИМОСЯ З НАШИМИ ВОРОГАМИ ЩО ДНЯ. АЛЕ КУЛЬТУРНИМИ ЗДОБУТКАМИ МОЖНА НИЩИТИ ВОРОГІВ КОЖНОГО ДНЯ, В КОЖНИЙ ЧАС. ДО КУЛЬТУРИ ДОХОДИМО ПРОСВІТОЮ, А ДО ПРОСВІТИ ПРИ ПОМОЧІ КНИЖКИ.

І ОСЬ ТОМУ КНИГАРНЯ „СВОБОДИ", ЩОБИ ПРИЧИНИТИСЯ ДО ПОШИРЕННЯ КНИЖКИ МІЖ НАШИМ НАРОДОМ В АМЕРИЦІ, ПРОГОЛОШУЄ, ЩО

ДАЄ В ЧАСІ ВІД 25-го БЕРЕЗНЯ ДО 25-го КВІТНЯ 1931 Р.

25% ОПУСТУ

НА КНИЖКОВІ ЗАМОВЛЕННЯ ВІД $2 ДО $6, А

35% ОПУСТУ

НА ЗАМОВЛЕННЯ ВИЩЕ $6 — З ВИНЯТКОМ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

СЕЙР, ПА. Квартальний мітінг Тов. Вільних Козаків, від. 236, відбудеться 18 квітня, в год. 5.30 ввечір, в церковній гали. Всі члени мають явитися на сей мітінг, бо будуть важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний після статута У. Н. Союза. — Мих. Ковалевич, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 192, дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячний мітінг відбудеться 19 квітня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 222 Кінг ул. в Ситизенськім Клюбі. Проситься всіх членів явитись на сей мітінг і вирівнати свої вкладки на означений час. — М. Політило, предс.; А. Чорнобай, кас.; Н. Німий, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, в годині 1-ій попол., в Укр. Гали, 2-ий поверх ч. 4, на Норт Вайомінг ул. Кождий член обовязаний платити свої місячні вкладки на мітінгу і рівночасно спільно з другими членами радити над справами, а не передавати своїх вкладок другими членами. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости в як найскоршім часі, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Стефан Глинянський, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19 квітня, точно в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі, 4-та і Ворд ул. Котрі члени не вирівнають своїх залеглостий за 1930 і 1931 рік у квітни, будуть суспендовані. Тому уважайте, щоб опісля не було нарікання на урядників, а особливо на секретаря. — Іван Стецик, писар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 19 квітня, вгодині 1.30 попол., в гали Укр. Гор. Клюбу, 29 Джексон ул. Проситься всіх довгуючих членів явитись і вирівнати свої належитости, щоб ненаражатись на суспендование. Будеться принимати нових членів. — Мик. Чолій, предс.; В. Мандзій, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє усіх членів, що місячні збори відбудуться 19 квітня, в годині 2-ій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Говп Евеню. Проситься усіх членів прибути на ті збори, бо є важні српави до обговорення. Довгуючі члени повинні прийти та заплатити свої залеглости. Будемо принимати нових членів на тих зборах без оплати вступного до Тов., а до Союза після статута. Тому хто хоче вступити до нашого Тов., нехай прийде на мітінг і спитає про нові роди обезпечення в У. Н. Союзі. — Вол. Лелет, предс.; Мих. Гуцалюк, кас.; Мих. Федорів, фін. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що місячні збори відбудуться в суботу, 18 квітня, в гали церковній, 127 Парк ул., в годині 7-ій ввечір. Є пожаданим, щоби всі члени явились на час, а довгуючі мають сего місяця вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — К. Марущак, предс.; Н. Рошка, кас.; Я. Децембер, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19-го квітня, в укр. парохіяльній школі на Ривер ул. Проситься всіх членів зійтись зараз по Сл. Божій на короткий час, бо є деякі справи до обговорення. Напоминається позамісцевих довгуючих членів, щоби прийшли на сей мітінг і вирівнали свої залеглости, щоб пізніше не нарікали на уряд, коли утратять свої права до Союза і Бр. — П. Саламаха, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всі хсвоїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 19 квітня, в год. 1-ій пополудни, в Укр. Домі, 847 Н. Френклін ул. Обовязком є всіх членів прибути на сей мітінг, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Рівнож повідомляється, що будеться принимати нових членів то Тов. і У. Н. Союза. Тому хто з членів має своїх знакомих, які ще не належать до У. Н. Союза, нехай приведе з собою на мітінг. — Р. Карбівник, предс.; П. Семків, кас.; Ілько Савчин, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тво. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19-го квітня, в Литовській Гали, в год. 1.30 пополудни. Проситься всіх членів прибути на той мітінг, бо є важна справа до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Н. Іщук, предс.; П. Левицький, кас.; В. Новак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Надзбруча, від. 280, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 19 квітня, в годині 2.30 попол. Напоминається всіх членів прийти і вирівнати свої залеглости. Не явившийся член на сих зборах буде караний після статута. — Г. Запоточній, голова.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє отсим всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го квітня, точно в годині 1-ій пополудни, в домі Укр. Амер. Горожан на Френклін ул. Проситься, щоб кождий член прийшов на означений час і по можности вирівнав свої належитости. — Волод. Сегінь, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19-го квітня, в годині 2-ій пополудни, в Товариській Гали, 14 Мейпл Евеню. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінг. — І. Пашковський, секр.

ВЕСТБУРИ, Л. АЙ. оТв. ім. Т. Шевченка, від. 267, повідомляє членів, що мітінг місячний і квартальний відбудеться в суботу, 18 квітня, в годині 8-мій ввечір, в домі Теодора Агреста. Проситься всіх членів прибути на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буде також квартальне справоздание. — Теодор Агрест, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка повідомляє всіх членів і членниць, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 18-го квітня, в домі тов. Головки. Проситься всіх членів і членниць прибути на збори, бо є важні справи. Напоминається всіх довгуючих членів, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Орецький, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в суботу, 18 квітня. Проситься численно явитись, бо є важні справи до полагодження. Хто з членів не вирівнає своїх залеглостий, нехай не жалує, коли буде суспендований. Збори відбудуться в годині 8-мій ввечір, щоб кождий мав нагоду явитись. — Микола Ю. Сеник.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться 19 квітня, в годині 2-ій пополудни, в Ліберти галі. Після статута не можна уважати членами тих, котрі довгують понад 3 місяці, і такі по окремім повідомленню будуть виключені з членства. Товариство виконує свої зобовязання супроти членів на час і того самого жадає від членів. — Ілько Шегера, предс.; Микола Вербицький, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 19 квітня, в годині 12.30 пополудни, в гали при Оклей і Райс ул. Обовязком є всіх членів явитись на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься прийти і заплатити свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Взивається всіх членів не занедбувати плачення вкладок, лучше платити кождого місяця, як разом за кілька місяців. — М. Барабаш, предс.; С. Кочій, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ОРМРОД, ПА.

Збірка на край.

З нагоди нового року збіркою на рідний край занялися: Іван Мелета, Іван Олійник, Йосиф Гурняк. Зібрано 10 дол. 50 цнт.

Призначено: 5 дол. на Рідну Школу, а 5 дол. 50 цнт. на боєву акцію.

Жертвували: по 1 дол.: Д. Бала, М. Легкий, І. Мелета, І. Олійник; по 50 цнт.: Й. Гурняк, Г. Гойда, Морис Комфельд; М. Бала, В. Карабан, І. Новак, Д. Лешик, Т. Білоус, Л. Лешик, Г. Патарайко, П. Коченаш; по 25 цнт.: М. Нусь, І. Радьо, И. Романський, М. Глива.

Гроші вислано до краю через Обеднання.

Іван Мелета.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

На боєву акцію.

О.Д.В.У. ч. 9. Зложили члени і симпатики на книжочку фінансового референта й деклярації, котрі зложили підчас присутности гром. О. Грибівського: Г. Туркевич $6.20; по $5.75: М. Клюсик, В. Дячук; по $2.50 Г. Федорук; по $2.25: М. Даньків, С. Кашубінський; по $1.50: А. Яворський; по $1.25: І. Каменюк, К. Рибак; по $1: І. Лущак, О. Шмокалюк, Б. Осухівський, С. Вага, Л. Кіт, Д. Оринич, М. Димбіцький, А. Данів; по 75 цнт.: В. Гриник, В. Корняк, І. Пахолок, А. Пахолок; по 50 цнт.: І. Лесюк, І. Староушний, І. Кравчук; по 25 цнт.: А. Гайдук, М. Дидик. Разом $41.70.

На передплату „Сурми" зложили по $1: М. Клюсик, М. Даньків, І. Кравчук, Д. Оринич, О. Шмокалюк, Г. Туркевич, А. Яворський, Л. Кіт, С. Кашубінський, І. Пахолок, І. Лущак, С. Вага, М. Дмбіцький, В. Дячук, А. Пахолок, І. Староушний, І. Лесюк, В. Осухівський, М. Дидик, В. Корняк, І. Каменюк, Василь Гриник. Разом $22.00.

З кольпортажі брошур: „Л. Н.", „К." і „Лови" $7.95. З кольпортажі „Сурми" $4.80, на організаційних зборах, переведених гром. О. Грибівським, зложили по $1: М. Дидик, І. Пахолок 65 цнт.; по 50 цнт.: А. Гайдук, С. Кашубінський, І. Староушний, А. Пахолок; І. Захарко 25 цнт. Разом $3.90.

Загальна сума виносить разом $80.35. Гроші вислано на боєву акцію через „Обеднання".

Для приміру годиться зазначити, що наш Відділ переслав у минулому році на боєву акцію через Обеднання $402.18.

Управа О.Д.В.У. ч. 9.

ФРЕКВИЛ, ПА.

Збірка на будову Українського Народного Дому в селі Богданівка, повіт Скалат.

З Вілємставн, Па., зложили по $5: Мик. Цалік, Вас. Цалік, Дм. Цалік; по $2: Стан. Юзьва, Кор. Заяць; по $1: Мих. Олійник; Юр. Дзяфко, Антін Денькович, Антін Владиш, М. Закалюк, Ів. Пліщкевич, Павло Ярунь, Мих. Цалік, Ів. Пенчарський, Гр. Смик, Ів. Колодій. З Маганой Плейн, Па., зложили по $2: Ст. Куцик; по $1.25: Мик. Васильчук; по $1: Ф. Юрчак, Ю. Мельник, Ол. Чуба, Т. Цимбринський, Мих. Гричишин, О. Пасічник, Мих. Руднянин; по 50 цнт.: Ів. Музика; по 25 цнт.: Мих. Валяс. З Фреквил, Па., зложив $2 В. Загибайло. З Струтерс, Огайо, зложила $2 Марія Колузов.

Гроші відіслано до Рідного Краю через Обеднання.

За комітет:

Василь Загибайло, Микола Цалік, Федько Юрчак.

ТИХА ВІЙНА В ПАЛЕСТИНІ.

Арабські націоналісти оголосили до народу заклик такого змісту: „Можете продавати Жидам у Палестині все, крім своєї землі; але не купуйте в Жидів нічого, крім землі, яка є власністю Арабів".

ТРУПА ДИТИНИ ДЕРЖАЛА ТРИ ТИЖНІ В КОМОРІ.

В Лопатині (пов. Радехів) в коморі Ан. Кавецької найшли трупа немовляти. Ствердили, що Кавецька не ратувала дитини, як вона вмирала, а як дитина померла, держала її три тижні в коморі.

АРЕШТУВАЛИ ВБИЙНИКА.

На Замарстинові (Львів) арештувала поліція Казимира Суся, підозрілого в убивстві кафляря Вол. Радомського. Арештований признався до вбивства. Вбив кафляря тому, бо Радомський зізнавав против нього на судовій розправі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОВОРОТ ТАРЗАНА.

(54)

За пів години вони опинилися недалеко невеликої групи чорних дикунів, що простували на захід. Пізнавши їх, Тарзан закричав з радости. Це були дикуни з племени Вазир, які обрали його своїм королем. Між ними був Бусолі та інші, які подорожували з ним до міста Опар. Побачивши Тарзана, чорні дикуни почали з радости танцювати. Вони шукали його вже кілька тижнів.

Чорні були дуже здивовані, що з Тарзаном була якась біла дівчина. Коли вони довідалися, що це його дівчина, вони почали й до неї виявляти ознаки почестей, як до королевої свого племени. Тепер уже спільна подорож відбулася легко. Скоро вони прийшли до хатинок, що були побудовані на березі моря. Та там уже не було ознак життя й ціхто не відгукнувся на їх голос.

Тарзан швидко оббігав всі три маленькі хатинки. В одній з хатинок він побачив на ліжку молодого Клейтона. Придивляючись ближче, Тарзан побачив, що він мертвий, а в лівій руці мідно стискав якийсь лист паперу. Тарзан закрив покривалом лице мертвого. Потім покликав до середини Джейні, стараючись зробити це так, щоб не дуже вразити й налякати її.

Перед трупом Клейтона вони обоє клякнули, а дівчина напівголосно читала молитву. Коли вони скінчили молитися, Тарзан побачив щоденник Клейтона і передав його Джейні. В тім щоденнику небіжчик слово за словом розповідав про все те, що він пережив. Дівчина, заливаючися слізми, читала слова присвячені їй. Чим далі, тим більше вона виявляла здивування й очі її широко розплющені дивилися на папір, немов вони пізнавали якусь надзвичайну таємницю.